

คววนที่สุค

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๒.๒/๑๒๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส8391

รับที่ : ธ2411/56

วันที่ : 21 ก.พ. 56 เวลา : 10:04

สัด 3/51

21 กพ 56

10.20 u.

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างความตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการ
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างความตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่ง
ราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา ฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทย
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๑๐๒/๕๐
ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖

ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขอเสนอเรื่องขออนุมัติการลงนามร่างความตกลง
เกี่ยวกับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่ง
สหรัฐอเมริกา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔
(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาล
ไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑) ในการประชุมเจรจาความตกลง FTA ไทย-สหรัฐอเมริกา (๕ เมษายน ๒๕๔๘) กลุ่ม
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นชอบให้มีการจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ระหว่าง
ไทย-สหรัฐอเมริกา โดยแยกจากกรอบ FTA ต่อมาฝ่ายสหรัฐอเมริกา ได้เป็นผู้ยกร่างความตกลงเกี่ยวกับความ
ร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างสองประเทศ ซึ่งร่างความตกลงฯ
ครอบคลุมเนื้อหาด้านสาระและภาคผนวกด้านทรัพย์สินทางปัญญา

๒) ทั้งสองฝ่ายได้มีการเจรจาและพิจารณาปรับแก้ร่างความตกลงฯ เป็นระยะ ๆ ซึ่งมี
ประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายมีความเห็นไม่สอดคล้องกันคือประเด็นด้านทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งในการเจรจา กรม
ทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จะเข้าร่วมให้ความเห็นทุกครั้ง ทั้งนี้ ฝ่ายสหรัฐฯ ได้ส่งร่างโต้ตอบ
ฉบับล่าสุด มาให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งหน่วยงาน
ฝ่ายไทยไม่ขัดข้องและเห็นชอบต่อร่างความตกลงฯ ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

/๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖ - ๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ระบุว่า “หนังสือสัญญา หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันและไม่ว่าจะเรียกชื่อว่าอย่างไร...” ดังนั้นร่างความตกลงฯ จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ในโอกาสที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๘-๑๖ มีนาคม ๒๕๕๖ เพื่อประชุมหารือและดูงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเป็นการเริ่มต้นที่ดีของการฉลองครบรอบ ๑๘๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา ทั้งสองฝ่ายเห็นควรให้มีการลงนามร่างความตกลงฯ ในโอกาสการเยือนสหรัฐอเมริกาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถดำเนินกิจกรรมความร่วมมือตามที่ระบุไว้ในร่างความตกลงฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญ

ร่างความตกลงฯ ระบุกิจกรรมความร่วมมือ ซึ่งครอบคลุมโครงการวิจัยและพัฒนา ร่วมกันทำงาน ร่วม การศึกษาร่วม การจัดการสัมมนา/การประชุม/การประชุมอภิปรายและการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์ร่วมกัน การฝึกอบรมนักวิทยาศาสตร์/นักวิจัย/วิศวกร/ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการ การเยือนและการแลกเปลี่ยนนักวิจัย การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม/นโยบายเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา และรูปแบบอื่นที่เห็นชอบร่วมกัน

สาขาความร่วมมือที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญในการดำเนินความร่วมมือ เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วัสดุศาสตร์ นาโนเทคโนโลยี เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ พลังงานหมุนเวียน พลังงานนิวเคลียร์ การรักษาความปลอดภัยด้านนิวเคลียร์ ชีววิทยาศาสตร์ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ร่างความตกลงฯ ประกอบด้วยภาคผนวกทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายมีความแน่ใจว่ามีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้และข้อตกลงการดำเนินการที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอและมีประสิทธิผล โดยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญานั้นจะได้รับการจัดสรรตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก ซึ่งภาคผนวกจะใช้ได้กับกิจกรรมความร่วมมือที่ดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้ เว้นแต่คู่ภาคีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจะตกลงกันเป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ

๔.๒ ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้พิจารณาให้ความเห็นต่อร่างความตกลงฯ ว่า ร่างความตกลงฯ มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระหว่างกัน ในสาขาและกิจกรรมความร่วมมือที่เห็นชอบร่วมกันและมีการจัดสรรสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งก่อให้เกิดพันธกรณีในระดับรัฐบาลภายใต้การบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างความตกลงฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม ทั้งนี้ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันในร่างความตกลงฯ ได้ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างความตกลงฯ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

ร่างความตกลงฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดรายละเอียดความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการในอนาคต ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างความตกลงฯ ไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันในร่างความตกลงฯ ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้มีการลงนามในร่างความตกลงฯ เกี่ยวกับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ หากก่อนการลงนาม มีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างความตกลงฯ ในส่วนที่มีสาระสำคัญ ขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหารือร่วมกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้นๆ แทนคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๕.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในร่างความตกลงฯ

๕.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ลงนามในข้อ ๕.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล)

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศและวิเทศสัมพันธ์ (ฐมาภรณ์)

โทรศัพท์ ๐-๒๓๓๓-๓๘๘๗

โทรสาร ๐-๒๓๓๓-๓๘๓๐